

Chambre des Représentants

SESSION 1965-1966

27 OCTOBRE 1966

PROJET DE LOI

dérogeant, au profit de réfugiés, à certaines dispositions des lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Dues à l'initiative parlementaire, les lois des 13 mai 1955 et 15 mars 1958 ont permis la légalisation de certains diplômes acquis au titre scientifique par des réfugiés politiques auxquels la Belgique avait offert asile.

Les effets humanitaires de ces deux lois sont toutefois demeurés limités, parce que les périodes prévues tant pour l'introduction des demandes que pour déterminer le droit à en bénéficier étaient réduites; à l'heure actuelle ces deux lois temporaires ont depuis longtemps cessé leur effet, tandis que des réfugiés nouvellement accueillis se trouvent dans une situation semblable à celle à laquelle il fut porté remède.

Le mouvement de générosité auquel ces deux lois participaient demande à être poursuivi: il importe de ne pas décevoir l'espoir de ceux qui ont choisi pour refuge un pays connu pour son hospitalité et qui ont fait à nos universités la confiance d'y faire ou d'y poursuivre leurs études.

C'est donc sur un plan strictement humain que le présent projet tente d'apporter une solution au problème de ces réfugiés qui, en raison de la nature de leur diplôme, se voient exclus dans notre pays de l'exercice de la profession à laquelle ils se destinent.

Remarquons au surplus que dès le 26 décembre 1960, l'assemblée consultative du Conseil de l'Europe recommandait au Conseil des Ministres de prendre des mesures de nature à permettre la reconnaissance des diplômes, sans condition de réciprocité et d'accorder, même aux médecins réfugiés, certaines facilités.

Le Conseil des Ministres du Conseil de l'Europe a suivi pareille recommandation dans sa résolution du 1er février 1962.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1965-1966

27 OKTOBER 1966

WETSONTWERP

waarbij, ten voordele van vluchtelingen, afgevoerd wordt van sommige bepalingen van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dank zij een initiatief van het parlement, hebben de wetten van 13 mei 1955 en 15 maart 1958 de legalisatie mogelijk gemaakt van sommige wetenschappelijke diploma's welke behaald zijn door politieke vluchtelingen die in België een onderkomen hebben gevonden.

In humanitair opzicht hebben beide wetten evenwel een beperkte uitwerking gehad, daar de vastgestelde termijn, zowel voor het indienen van de aanvragen als voor het bepalen van de aanspraak op het voordeel van die wetten vrij kort was; deze twee tijdelijke wetten hebben sedert geruime tijd geen uitwerking meer en de intussen overgekomen vluchtelingen bevinden zich in een toestand die in niets van de verholpen toestand verschilt.

Het edelmoedigheidsbetoon dat in voormelde wetten tot uiting is gekomen, behoort derhalve te worden voortgezet: het is van belang de hoop niet teleur te stellen van degenen die in ons land, bekend om zijn gastvrijheid, een wijkplaats hebben gezocht en vertrouwen hebben gesteld in onze universiteiten om er hun studiën te doen of voort te zetten.

Het is derhalve op een strikt menselijk vlak dat het onderhavig ontwerp een oplossing zoekt te brengen aan het probleem van deze vluchtelingen die, wegens de aard van hun diploma, zich in ons land uitgesloten zien het beroep uit te oefenen waarop ze zich voorbereiden.

Daarenboven dient opgemerkt dat sedert 26 december 1960, de raadgevende vergadering van de Raad van Europa de Ministerraad aanbeveling gaf maatregelen te treffen om zonder voorwaarde van reciprociteit de erkenning van de diploma's mogelijk te maken en zelf aan de geneesheren-vluchtelingen zekere faciliteiten te verlenen.

De Ministerraad van de Raad van Europa heeft dergelijke aanbeveling opgevolgd in haar resolutie van 1 februari 1962.

Le projet tend à établir un régime organique dont bénéficiera toute personne qui a la qualification de réfugié au sens de l'article 2 B de la loi du 28 mars 1952 sur la police des étrangers, telle qu'elle a été modifiée par la loi du 30 avril 1964, c'est-à-dire, celle qui vient directement d'un pays dans lequel il craint, avec raison, d'être persécuté du fait de sa race, de sa religion, de sa nationalité, de son appartenance à un certain groupe social ou de ses opinions politiques et s'il ne peut ou, en raison de cette crainte, ne veut y retourner.

Toutefois, étant donné que des réfugiés ont obtenu entre-temps la nationalité belge, il est équitable qu'ils puissent également bénéficier des dispositions prévues au présent projet.

En vertu de l'article 2 qui contient la disposition fondamentale du projet, le réfugié, titulaire d'un diplôme étranger pourra obtenir l'équivalence avec le titre belge correspondant et cela, dans les conditions prévues par les lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires, c'est-à-dire sur avis conforme de la Commission des équivalences; le projet se borne à écarter en sa faveur, les deux obstacles que constituent actuellement d'une part, l'absence du traitement de réciprocité avec certains pays qui ont conféré les diplômes, d'autre part, l'exigence de la nationalité belge pour l'obtention des effets légaux.

Le texte soumis au Conseil d'Etat prévoyait également que le réfugié, porteur d'un titre qui, dans le pays d'origine, lui donne accès aux études universitaires, sera admis à l'examen de candidat s'il subit avec succès, devant le jury d'Etat, une épreuve organisée par le Roi.

A la suite de l'observation faite par le Conseil d'Etat, cette disposition a été omise. Dès le vote de la loi, le Gouvernement prendra, en application de l'article 14 des lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires, les mesures nécessaires tendant à la réalisation de cet objectif.

L'article 3 du projet constitue une mesure transitoire destinée aux réfugiés, titulaires d'un diplôme d'un grade académique délivré au titre scientifique, ou qui ont entamé des études en vue de l'obtention de ce diplôme. Les intéressés auront la possibilité d'obtenir ce grade au titre légal, moyennant la présentation de la dernière épreuve de ce grade devant le jury central.

Cette mesure est directement inspirée par les dispositions des lois de 1955 et 1958 et constitue une garantie suffisante; en effet, les conditions fixées par les universités pour l'obtention de diplômes scientifiques sont, en ce qui concerne la durée des études et les matières des examens, identiques à celles prévues pour les grades légaux.

Les lois de 1955 et 1958 imposaient aux bénéficiaires l'obligation d'adresser leur demande au Ministre de l'Instruction publique; en outre un arrêté royal du 27 juillet 1955 pris en application de la loi de 1955, prévoyait que le Ministre devait recueillir au sujet de ces demandes, les avis du Haut Commissaire aux Nations Unies pour les réfugiés, de l'administration de la Sécurité publique et du recteur de l'université dont le requérant avait suivi les cours.

Il ne nous a pas paru nécessaire de reprendre ces dispositions qui ont un caractère purement formaliste. En effet, la notion de réfugié se trouve définie par la loi belge, ainsi qu'il a été rappelé en tête de cet exposé; ceci rend superflue

Het ontwerp strekt ertoe een organiek regime in te stellen waarvan elke persoon zal kunnen genieten die de hoedanigheid van vluchteling bezit in de betekenis van artikel 2, B van de wet van 28 maart 1952 op de vreemdelingenpolitie, zoals zij werd gewijzigd bij de wet van 30 april 1964, d.w.z. hij die rechtstreeks komt uit een land waar hij met reden vreest vervolgd te worden omwille van zijn ras, zijn godsdienst, zijn nationaliteit, zijn aanhorigheid bij een zekere sociale groep of zijn politieke overtuiging en zo hij omwille van deze vrees er niet kan of niet wil terugkeren.

Aangezien vluchtelingen intussen de Belgische nationaliteit hebben verworven, is het billijk dat ook zij kunnen genieten van de beschikkingen van dit ontwerp.

Krachtens artikel 2 dat de voornaamste bepaling van het ontwerp uitmaakt, zal de vluchteling, houder van een buitenlands diploma, de gelijkwaardigheid kunnen bekomen met de overeenstemmende Belgische titel en dit onder de voorwaarden bepaald bij de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens, d.w.z. op eensluidend advies van de gelijkwaardigheidscommissie; het ontwerp beperkt zich ertoe ten behoeve van hem de twee beletsels op te heffen die thans bestaan ingevolge eensdeels, het ontbreken van wederkerigheid met zekere landen die de diploma's hebben uitgereikt, en anderdeels, de vereiste van het bezit van de Belgische nationaliteit voor het bekomen van de wettelijke gevolgen.

De aan de Raad van State voorgelegde tekst voorzag eveneens dat de vluchteling, houder van een titel die hem in het land van herkomst toegang verleent tot de universitaire studies, zal toegelaten worden tot het examen van kandidaat indien hij met welslagen een door de Koning ingerichte proef aflegt ten overstaan van de examencommissie van de Staat.

Ingevolge de opmerking van de Raad van State werd deze bepaling weggelaten. Na aanneming van de wet zal de Regering, in toepassing van artikel 14 van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens de nodige maatregelen treffen voor het verwezenlijken van dit doel.

Artikel 3 van het ontwerp bestaat in een overgangsmaatregel bestemd voor de vluchtelingen die houder zijn van een diploma van een academische graad ten wetenschappelijke titel uitgereikt, of die studies aangevat hebben met het oog op het behalen van dit diploma. De betrokkenen zullen de mogelijkheid hebben deze graad ten wettelijke titel te behalen mits de laatste proef van deze graad afgelegd wordt ten overstaan van de centrale examencommissie.

Deze maatregel, die rechtstreeks ingegeven wordt door de bepalingen van de wetten van 1955 en 1958, biedt een voldoende waarborg; inderdaad, de voorwaarden, die door de universiteiten vastgesteld worden voor het behalen van de wetenschappelijke diploma's, zijn wat de duur der studiën en de examenvakken betreft, dezelfde als degene die voor de wettelijke graden voorzien zijn.

De wetten van 1955 en 1958 legden de begunstigten de verplichting op hun aanvraag te richten tot de Minister van Openbaar Onderwijs; bovendien bepaalde een koninklijk besluit van 27 juli 1955, getroffen ter uitvoering van de wet van 1955, dat de Minister over deze aanvragen, de adviezen moest inwinnen van de Hoge Commissaris voor vluchtelingen bij de Verenigde Naties, van het bestuur van de openbare veiligheid en van de rector van de universiteit waar de verzoeker de cursussen had gevolgd.

Het lijkt ons niet noodzakelijk deze bepalingen over te nemen daar zij een zuiver vormelijk karakter hebben. Inderdaad, het begrip vluchteling wordt bepaald in de Belgische wet, zoals het werd aangehaald in het begin van deze

toute intervention du Haut Commissaire aux Nations Unies pour les réfugiés et de la Sécurité publique. D'autre part, la possession d'un diplôme scientifique, délivré sous la signature du recteur, constitue, sur le plan académique, une garantie suffisante.

Enfin, en raison du caractère permanent des dispositions, l'introduction de demandes particulières auprès du Ministre de l'Education Nationale n'a aucune portée pratique.

Le Ministre de l'Education nationale,

toelichting; dit maakt elke tussenkomst van de Hoge Commissaris voor vluchtelingen bij de Verenigde Naties en van de openbare veiligheid overbodig. Daarenboven biedt het bezit van een door de rector ondertekend wetenschappelijk diploma, op het academische vlak, een voldoende waarborg.

Ten slotte, omwille van het permanent karakter van de bepalingen heeft het indienen bij de Minister van Nationale Opvoeding van afzonderlijke aanvragen geen praktische draagwijdte.

De Minister van Nationale Opvoeding,

F. GROOTJANS.

Le Ministre-Secrétaire d'Etat à l'Education nationale,

De Minister-Staatssecretaris voor Nationale Opvoeding,

M. TOUSSAINT.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Education nationale et de la Culture et par le Ministre de la Culture, Adjoint à l'Education nationale, le 2 février 1965, d'une demande d'avis sur un projet de loi « dérogeant, au profit de réfugiés politiques, à certaines dispositions des lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires », a donné le 12 mars 1965 l'avis suivant :

Il résulte des explications fournies au Conseil d'Etat par les Ministres intéressés, dans une lettre du 12 mars 1965, que le projet a un triple objet.

Par les articles 1er et 2, il vise à instaurer un régime organique permettant, d'une part, aux réfugiés politiques qui ont obtenu l'équivalence d'un certificat ou diplôme étranger, de bénéficier des effets légaux attachés au diplôme belge équivalent, même s'ils n'ont pas acquis la nationalité belge, d'autre part d'obtenir les grades académiques légaux, même s'ils ne sont pas en possession de l'un des titres d'admission prévus au chapitre II des lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires, sous réserve de subir une épreuve devant le jury d'Etat.

A titre subsidiaire, et en vue d'assurer la régularisation de certaines situations existantes, le projet doit permettre par son article 3, aux réfugiés politiques qui au moment de la publication de la loi sont en possession d'un diplôme scientifique ou font des études en vue de l'obtention d'un tel diplôme, d'obtenir le grade légal correspondant et de bénéficier, par conséquent, des effets légaux attachés à ce grade.

Le troisième objet est, par essence, une mesure transitoire.

Les avantages prévus par le projet ne peuvent être accordés qu'aux « réfugiés politiques » qui ont obtenu à cet effet une autorisation du Ministre de l'Education nationale et de la Culture. Aux termes de l'article 4, cette autorisation est accordée sur avis favorable du Haut Commissariat des Nations-Unies pour les réfugiés, du Ministre de la Justice et, s'il y échet, du recteur de l'établissement d'enseignement dont le requérant est ou a été l'élève. La notion de « réfugié politique » n'est toutefois pas définie, ainsi que le rappelle l'exposé des motifs en son pénultième alinéa.

Au cours de l'examen du projet, le fonctionnaire délégué a fait part au Conseil d'Etat de ce que la loi en projet vise effectivement l'étranger réfugié, dans le chef duquel cette qualité a été reconnue conformément aux articles 2 et 3 de la loi du 28 mars 1952 sur la police des étrangers, modifiés par la loi du 30 avril 1964. Dès lors, il suffit de faire usage, dans le projet, de la dénomination légale « réfugié », sans y accoler l'adjectif « politique », et d'adapter en conséquence l'avant-dernier alinéa de l'exposé des motifs.

La logique commande que le projet débute par les dispositions déterminant les conditions que doivent réunir ceux qui souhaitent bénéficier

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 2e februari 1965 door de Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur en door de Minister van Cultuur, Adjunct voor Nationale Opvoeding, verzocht hun van advies te dienen over een ontwerp van wet « waarbij, ten voordele van politieke vluchtelingen, afgeweken wordt van sommige bepalingen van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens », heeft de 12^e maart 1965 het volgend advies gegeven :

Uit de inlichtingen die, door de bij het ontwerpbesluit betrokken Ministers, aan de Raad van State, bij schrijven van 12 maart 1965, gegeven werden, blijkt dat het ontwerp een driedubbel doel nastreeft.

Met de artikelen 1 en 2 bedoelt het ontwerp een organieke regeling in te stellen op grond waarvan politieke vluchtelingen wier vreemd getuigschrift of diploma gelijkwaardig is verklaard, daaraan dezelfde wettelijke gevolgen als aan het gelijkwaardige Belgisch diploma kunnen verbonden zien, zelfs indien zij de Belgische nationaliteit niet hebben verkregen. Een regeling ook krachtens welke zij, onder aflegging van een examen voor de Rijksexamencommissie, de wettelijke academische graden kunnen behalen, ook al zijn zij niet in het bezit van een der toelatingstitels bepaald in hoofdstuk II van de gecoördineerde wetten op de toekenning van de academische graden en het programma van de universitaire examens.

In bijkomende orde en om sommige toestanden te normaliseren, wil het ontwerp, met name in artikel 3, de politieke vluchtelingen die bij de bekendmaking van de wet in het bezit zijn van een wetenschappelijk diploma of studies doen om zulk een diploma te behalen, de mogelijkheid bieden de overeenkomstige wettelijke graad te verkrijgen en aldus in aanmerking te komen voor de wettelijke gevolgen welke aan die graad verbonden zijn.

Het derde doel is uiteraard een overgangsmaatregel.

De voordelen door het ontwerp voorzien, kunnen slechts verleend worden aan de « politieke vluchtelingen » die hiervoor een machtiging hebben bekomen van de Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur. Volgens artikel 4 wordt deze machtiging verleend op gunstig advies van het Hoog Commissariaat van de Verenigde Naties voor vluchtelingen, van de Minister van Justitie, en zo nodig van de rector van de onderwijsinstelling waar de aanvrager leerling is of is geweest. Het begrip « politieke vluchteling » wordt evenwel niet nader bepaald, zoals het voorlaatste lid van de memorie van toelichting eraan herinnert.

In de loop van het onderzoek heeft de bevoegde ambtenaar aan de Raad van State medegedeeld dat de wet werkelijk bedoeld is voor de vreemde vluchteling in hoofde van wie deze hoedanigheid erkend werd overeenkomstig de artikelen 2 en 3 van de wet van 28 maart 1952 op de vreemdelingenpolitie, gewijzigd door de wet van 30 april 1964. Het volstaat derhalve in gans het ontwerp gebruik te maken van de wettelijke benaming « vluchteling » zonder het bijvoeglijk naamwoord « politieke » er aan toe te voegen. Ook moet het voorlaatste lid van de memorie van toelichting worden aangepast.

Een logische rangschikking van de artikelen vergt verder dat het ontwerp zou beginnen met bepalingen betreffende de voorwaarden die

des avantages de la loi. L'article 4 devrait, dès lors, venir en tête du projet.

L'article 1er établit l'équivalence du diplôme universitaire que le réfugié s'est vu conférer à l'étranger et du diplôme belge correspondant, étant entendu que la condition de réciprocité et l'exclusion des effets légaux pour les études de droit et de médecine, prévues par les alinéas 3 et 5 de l'article 56 des lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires, ne sont pas applicables en l'occurrence.

Le texte proposé ci-après traduit plus exactement les intentions du Gouvernement.

L'article 2 du projet octroie au réfugié, porteur d'un diplôme ou certificat qui donne accès aux études universitaires, dans le pays où il a été délivré, le bénéfice de l'équivalence avec les diplômes belges homologués de l'enseignement moyen supérieur, à condition qu'il ait subi avec succès une épreuve organisée à cet effet par le Roi.

Toutefois, la règle que vise à établir l'article 2 est déjà tracée par l'article 14 des lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires. Cet article habilite le Roi à fixer les conditions selon lesquelles peut être reconnue l'équivalence des diplômes et certificats, délivrés par des établissements d'enseignement secondaire qui sont situés à l'étranger, avec les diplômes et certificats homologués de l'enseignement moyen supérieur. Le Roi pourra, sur le fondement de cet article 14, prescrire l'examen visé à l'article 2.

L'article 2, ainsi qu'en convient d'ailleurs le fonctionnaire délégué, est superflu et doit être omis.

Comme il a été observé, l'article 3 constitue une mesure transitoire en faveur du réfugié qui, à la publication de la loi projetée, est porteur du diplôme d'un grade académique délivré au titre scientifique, ou a entamé des études en vue de l'obtention d'un tel diplôme. Dans les deux cas, il suffira que l'intéressé « présente devant le jury central pour la collation des grades académiques, selon le programme de ce jury, la dernière épreuve du grade qui lui a été ou lui sera conféré ».

Le texte de l'article 3 et l'exposé des motifs ne sont pas parfaitement concordants : l'article 3 dit « la dernière épreuve du grade » alors que l'exposé des motifs parle de « l'examen de la dernière épreuve du grade correspondant ».

Les examens en vue de l'obtention d'un grade académique comportant généralement plusieurs épreuves, il est indispensable de préciser le texte sur ce point. En outre, il conviendrait d'assurer l'uniformité des divers textes.

La disposition de l'article 3 ne fait pas suffisamment ressortir qu'elle n'a que la valeur d'une mesure transitoire à l'intention des réfugiés qui, à la date de la publication de la loi, ont déjà obtenu un diplôme de fin d'études ou ont entamé des études universitaires.

Il a été proposé de déplacer l'actuel article 4 en tête du projet.

Le bénéfice de la loi étant — ainsi qu'il ressort des déclarations du fonctionnaire délégué — réservé aux seuls réfugiés reconnus comme tels, il est superflu de solliciter l'avis du Haut Commissariat pour les réfugiés sur la justification de leur qualité de réfugié.

D'autre part, si le Ministre compétent entend assumer l'entière responsabilité de l'autorisation — et il semble que ce soit là l'intention du Gouvernement —, il est inutile de stipuler que l'autorisation ne peut être octroyée que sur avis favorable des autorités qui doivent être consultées.

Enfin, les différents points sur lesquels porteront les avis à émettre par le Ministre de la Justice et par le recteur de l'université ou de l'établissement assimilé, devraient être déterminés dans le dispositif du projet, plutôt que dans l'exposé des motifs.

Compte tenu des observations qui précèdent, le Conseil d'Etat propose de rédiger le dispositif du projet dans les termes suivants :

« Article 1er. »

Le Ministre de l'Education nationale et de la Culture peut, à la demande des intéressés et après avoir pris l'avis du Ministre de la Justice sur leur comportement en Belgique, admettre au bénéfice de la présente loi, les réfugiés reconnus comme tels conformément à la loi du 28 mars 1952 sur la police des étrangers.

Article 2.

Le réfugié qui est porteur d'un diplôme universitaire acquis à l'étranger, peut obtenir l'équivalence de celui-ci, conformément à l'ar-

meeten vervuld worden door hen die de voordelen van de wet willen genieten. Het ontwerp zou dan ook best beginnen met artikel 4.

Door artikel 1 wordt de gelijkwaardigheid erkend tussen het universitaire diploma dat de vluchteling in den vreemde heeft behaald en het overeenstemmend Belgisch diploma, met dien verstande dat de voorwaarde van wederkerigheid en de uitsluiting van de wettelijke gevolgen voor de juridische en geneeskundige studiën, die voorzien zijn bij artikel 56, derde en vijfde lid, van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens, hier niet gelden.

De bedoeling van de Regering zou beter tot uiting komen in de tekst die hierna wordt voorgesteld.

Artikel 2 van het ontwerp verleent aan de vluchteling die houder is van een diploma of getuigschrift dat hem, in het land waar het is afgegeven, toelaat universitaire studiën aan te vatten, gelijkwaardigheid met de Belgische gehomologeerde diploma's van hoger middelbaar onderwijs op voorwaarde dat hij een door de Koning tot dat doel georganiseerd examen met goed gevolg heeft afgelegd.

De regeling van artikel 2 van het ontwerp is echter reeds voorzien in artikel 14 van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens. Volgens dit artikel is de Koning gemachtigd de voorwaarden vast te stellen waaronder de diploma's en getuigschriften, uitgereikt door inrichtingen voor secundair onderwijs die in het buitenland zijn gelegen, kunnen worden gelijkgesteld met de gehomologeerde diploma's en getuigschriften van hoger middelbaar onderwijs. De Koning zal het examen dat hier in artikel 2 wordt voorzien, op grond van genoemd artikel 14 kunnen voorschrijven.

Artikel 2 is overbodig, hetgeen door de bevoegde ambtenaar ook erkend wordt; het dient weggelaten.

Zoals reeds opgemerkt, is artikel 3 een overgangsmaatregel ten voordele van de vluchteling die, bij de bekendmaking van de ontwerp-wet, in België hetzij een diploma van een academische graad ten wetenschappelijke titel heeft behaald, hetzij studiën met het oog op het behalen van een dergelijk diploma heeft aangevat. In beide gevallen zal het volstaan dat betrokkene « het laatste examen voor de graad die hem werd of zal worden verleend aflegt ten overstaan van de centrale examencommissie voor toekenning van de academische graden, overeenkomstig het programma van deze examencommissie ».

In de Franse versie stemt de tekst van artikel 3 niet overeen met de memorie van toelichting. In artikel 3 wordt gezegd « la dernière épreuve du grade » en in de memorie van toelichting « het examen van de laatste proef van de overeenstemmende graad », « l'examen de la dernière épreuve du grade correspondant ».

Daar de examens voor een academische graad gewoonlijk verscheidene proeven omvatten, is het noodzakelijk nader te bepalen wat hier werkelijk bedoeld wordt. Bovendien zou voor eenvormigheid tussen de verscheidene teksten moeten worden gezorgd.

De bepaling van artikel 3 zou ook duidelijker moeten doen blijken dat het alleen gaat om een overgangsmaatregel voor diegenen die bij de bekendmaking van de wet reeds een eindexamen behaald hebben of die universitaire studiën aangevat hebben.

Voorgesteld wordt het ontwerp met de bepaling van artikel 4 te laten beginnen.

Daar, zoals blijkt uit de verklaring van de bevoegde ambtenaar, het voordeel van de wet voorbehouden is aan de vluchteling die als zodanig is erkend, is het overbodig het advies in te winnen van het Hoog Commissariaat voor de vluchtelingen betreffende zijn kwalificatie van vluchteling.

Wil de bevoegde Minister anderzijds volledig de verantwoordelijkheid opnemen voor het verlenen van de machtiging — en dit is trouwens ook de bedoeling van de Regering —, zo mag niet bepaald worden dat de machtiging slechts verleend wordt wanneer het advies van de raadplegen overheden gunstig is.

Het is ten slotte aangewezen in de wet te bepalen, eerder dan in de memorie van toelichting, waarover de adviezen van de Minister van Justitie en van de rector van de universiteit of van de daarmee gelijkgestelde inrichting zullen worden uitgebracht.

De Raad van State, rekening houdend met voorafgaande opmerkingen, stelt voor de artikelen van het ontwerp volgende tekst voor :

« Artikel 1.

De Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur kan, op het verzoek van de betrokkenen en na het advies van de Minister van Justitie over dezer gedrag in België te hebben ingewonnen, voor deze wet in aanmerking doen komen, de vluchtelingen die als zodanig erkend zijn overeenkomstig de wet van 28 maart 1952 op de vreemdelingen.

Artikel 2.

De vluchteling die in het buitenland een universitair diploma heeft behaald, kan de gelijkwaardigheid ervan verkrijgen overeenkomstig

ticle 56 des lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires.

La condition de réciprocité prévue à l'alinéa 3 et la restriction prévue à l'alinéa 5 du même article 56, ne sont toutefois pas applicables.

Article 3.

Le réfugié qui, à la date de la publication de la présente loi, ou bien est porteur du diplôme d'un grade académique délivré à titre scientifique par une université belge ou par un établissement assimilé, ou bien a entamé au titre scientifique des études universitaires en vue de l'obtention d'un tel diplôme, peut obtenir le grade ou titre légal, s'il présente à nouveau la dernière ... de ce grade devant le jury central pour la collation des grades académiques, selon le programme de ce jury.

Avant de l'admettre à cette épreuve, le Ministre de l'Education nationale et de la Culture prend l'avis du recteur de l'université ou de l'établissement assimilé où l'intéressé a obtenu son diplôme scientifique.

L'inscription à cette épreuve est gratuite.

Le diplôme délivré par le jury central est soumis à l'entérinement conformément à l'article 41 des lois coordonnées précitées.

La chambre était composée de :

Messieurs : F. Lepage, conseiller d'Etat, président,
H. Buch et P. Vermeulen, conseillers d'Etat,
G. Van Hecke et W. Verougstraete, assesseurs de la
section de législation,
Madame : J. De Koster, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. H. Buch.

Le rapport a été présenté par M. A. Vander Stichele, substitut.

Le Greffier,
(s.) J. DE KOSTER.

Le Président,
(s.) F. LEPAGE.

Pour expédition délivrée au Ministre de l'Education nationale et de la Culture :

Le 7 avril 1965.

Le Greffier du Conseil d'Etat,

R. DECKMYN.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de l'Education nationale et de Notre Ministre-Secrétaire d'Etat à l'Education nationale,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre de l'Education nationale et Notre Ministre-Secrétaire d'Etat à l'Education nationale sont chargés de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

La présente loi est applicable aux réfugiés reconnus comme tels, conformément à la loi du 28 mars 1952, ainsi qu'aux

artikel 56 van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens.

Niet van toepassing echter zijn de vereiste van wederkerigheid bepaald bij het derde lid en de beperking bepaald bij het vijfde lid van voo genoemd artikel 56.

Artikel 3.

De vluchteling die, bij de bekendmaking van deze wet, hetzij houder is van het diploma van een academische graad, afgegeven als wetenschappelijke titel door een Belgische universiteit of een daarmee gelijkgestelde inrichting, hetzij universitaire studies onder wetenschappelijke titel is begonnen met het oog op het behalen van een dergelijk diploma, kan deze graad als wettelijke titel behalen, indien hij opnieuw de laatste ... van die graad aflegt ten overstaan van de centrale examencommissie, overeenkomstig het programma van deze examencommissie.

Alvorens hem tot die proef toe te laten, wint de Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur het advies in van de rector van de universiteit of van de daarmee gelijkgestelde inrichting waar de betrokkene zijn wetenschappelijk diploma heeft behaald.

De inschrijving voor dat examen is kosteloos.

Het diploma, afgegeven door de centrale examencommissie, wordt overeenkomstig artikel 41 van voornoemde gecoördineerde wetten ter bekrachtiging voorgelegd.

De Kamer was samengesteld uit :

De Heren : F. Lepage, stantsraad, voorzitter,
H. Buch en P. Vermeulen, staatsraden,
G. Van Hecke en W. Verougstraete, bijzitters van de
afdeling wetgeving,
Mevrouw : J. De Koster, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. H. Buch.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. Vander Stichele, substitut.

De Griffier,
(get.) J. DE KOSTER.

De Voorzitter,
(get.) F. LEPAGE.

Voor uitgifte afgeleverd aan de Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur :

De 7^e april 1965.

De Griffier van de Raad van State,

R. DECKMYN.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Nationale Opvoeding en van Onze Minister-Staatssecretaris voor Nationale Opvoeding,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Nationale Opvoeding en Onze Minister-Staatssecretaris voor Nationale Opvoeding zijn gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1.

Deze wet is van toepassing op de vluchtelingen als dusdanig erkend overeenkomstig de wet van 28 maart 1952,

personnes qui, ayant eu cette qualité, ont acquis la nationalité belge.

Art. 2.

Le réfugié qui est porteur d'un diplôme universitaire conquis à l'étranger, peut obtenir l'équivalence de celui-ci, conformément à l'article 56 des lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires.

La condition de réciprocité prévue à l'alinéa 3 et la restriction prévue à l'alinéa 5 du même article 56, ne sont toutefois pas applicables.

Art. 3.

Le réfugié qui, à la date de la publication de la présente loi, ou bien est porteur du diplôme d'un grade académique délivré à titre scientifique par une université belge ou par un établissement assimilé, ou bien a entamé au titre scientifique des études universitaires en vue de l'obtention d'un tel diplôme, peut obtenir le grade au titre légal, s'il présente à nouveau la dernière épreuve de ce grade devant le jury central pour la collation des grades académiques, selon le programme de ce jury.

L'inscription à cette épreuve est gratuite.

Le diplôme délivré par le jury central est soumis à l'entérinement, conformément à l'article 41 des lois coordonnées précitées.

Donné à Bruxelles, le 10 octobre 1966.

evenals op de personen die deze hoedanigheid bezaten en de Belgische nationaliteit hebben verworven.

Art. 2.

De vluchteling die in het buitenland een universitair diploma heeft behaald, kan de gelijkwaardigheid ervan verkrijgen overeenkomstig artikel 56 van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens.

Niet van toepassing echter zijn de vereiste van wederkerigheid bepaald bij het derde lid en de beperking bepaald bij het vijfde lid van voornoemd artikel 56.

Art. 3.

De vluchteling die, bij de bekendmaking van deze wet, hetzij houder is van het diploma van een academische graad, afgegeven als wetenschappelijke titel door een Belgische universiteit of een daarmee gelijkgestelde inrichting, hetzij universitaire studies onder wetenschappelijke titel is begonnen met het oog op het behalen van een dergelijk diploma, kan deze graad als wettelijke titel behalen, indien hij opnieuw de laatste proef van die graad aflegt ten overstaan van de centrale examencommissie, overeenkomstig het programma van deze examencommissie.

De inschrijving voor dat examen is kosteloos.

Het diploma, afgegeven door de centrale examencommissie, wordt overeenkomstig artikel 41 van voornoemde gecoördineerde wetten ter bekrachtiging voorgelegd.

Gegeven te Brussel, 10 oktober 1966.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre de l'Education nationale,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Nationale Opvoeding,

F. GROOTJANS.

Le Ministre-Secrétaire d'Etat à l'Education nationale,

De Minister-Staatssecretaris voor Nationale Opvoeding,

M. TOUSSAINT.